СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 165. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СЕРЕДА, 18-го ЛИПНЯ 1951. No. 165. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JULY 18, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свободи": BErgen 4-0807 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

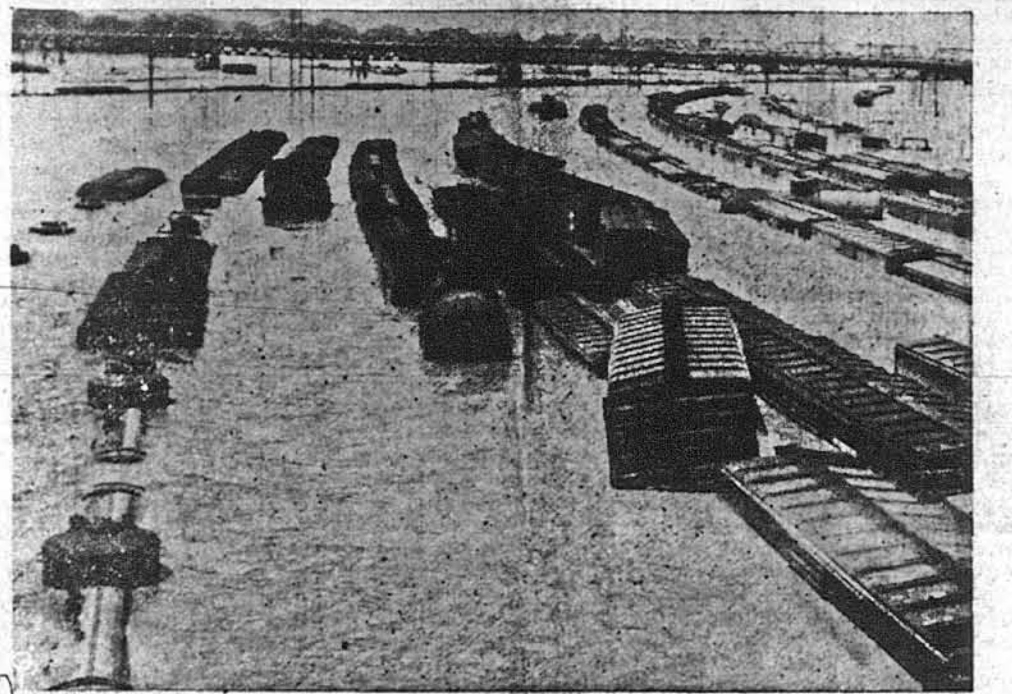
СУДДЯ ВІДКЛИКАВ ГРОШЕВУ ПОРУКУ ЗА КОМУНІСТІВ

Ню Йорк, 16 липня. — Федеральний суддя Сильвестер Райєн дав чотирнадцятьом комуністам час до 12 годин у вівторок постаратися за нову грошеву запоруку загальною висотою $165,000, а ні то піти вже третій раз до тюрми. Якщо вони не з'являться до суду в означений час для наладнання цієї справи, то втратять теперішню поруку і їх притягнуть силою до тюрми. Нова грошева порука потрібна тому, що суддя признав за неправильну теперішню поруку, складену організацією, яка назвала себе Конгресом Громадянських прав, і яку генеральний прокуратор визнає за комуністичний фронт. Суддя не дозволив двом завідателям цієї організації, а саме Дашієлові Гаммет і В. Алфеєві Гентон скласти поруку, називаючи їх „негідними довір'я". Обидва вони були заарештовані за непослух судові: відмовилися сказати, хто складає гроші до фонду Конгресу Громадянських Прав, з якого дають поруку за арештованих комуністів. Вони мають відсидіти по шість місяців у тюрмі за цей непослух, одначе їх випустили на волю за порукою $20,000, щоб могли оскаржити вирок. Тому, що суддя скасував цю поруку, вони мають постаратися за іншу, інакше підуть негайно до тюрми. Крім поруки за чотирнадцять американських комуністів, суддя скасував ще поруку за таких, яких мають депортувати. Вони залишаються на волі доти, доки їхню справу не розглянуть вищі інстанції.

МЕДИЧНІ ЗАСОБИ ПРОТИ АТОМОВОГО ПОКАЛІЧЕННЯ В КОЖНІЙ ХАТІ

Вашинґтон. — Федеральна Адміністрація Цивільної Оборони взиває кожного мешканця Злучених Держав придбати для свого дому, окремий гарнітур медичних засобів проти покалічення атомовою бомбою. Такий гарнітур має двадцять предметів, загальної вартости 5 до 6 долярів. Всі медичні предмети можна набути без труднощів. Вони можуть лежати неушкоджені і не потрібно їх відновлювати, за винятком батерії до сигнальної лямпочки („флеш лайт"). Урядові застерігають, що гарнітур на атомові покалічення не має належати до звичайного домашнього медичного устаткування.

● 800 чужинців, які неправно перебувають в Америці, заарештувала нюйорська поліція. Здебільша це моряки, які повтікали із своїх кораблів.

500,000 БЕЗДОМНИХ І ПОНАД БІЛІОН ШКОДИ — це наслідки повені, спричиненої виливом рік Канзас і Мизурі, в одному тільки місті Канзас Сити, що положене в двох стейтах, Канзас і Мизурі. — На картині бачимо товарову залізничу станцію з ваґонами погруженими у воді. Президент Труман назвав цю повінь національною катастрофою і візвав Конґрес поспішити з ратунковою акцією.

НЕЗНАЧНИЙ ПОСТУП У ПЕРЕГОВОРАХ В СПРАВІ ПЕРЕМИР'Я

Токіо. — Воєнні кореспонденти мають чимало клопоту, бажаючи дізнатись дещо про хід нарад представників Об'єднаних Націй з північно-корейською делеґацією у справі перемир'я. Ніхто їм не подає ніяких інформацій. Орієнтуватись доводиться по мінах делеґатів, як аліянтських, так і комуністичних. Одно можна з певністю твердити, що четверта сесія була продовжуванням розмов на тему денного порядку. Перший говорив у понеділок цілу годину адмірал Чарлз Турнер Джой до полудня, а пополудні говорив приблизно стільки ген. Нам Іль, шеф північно-корейського штабу. Поки нема згоди на денний порядок, не можна приступити до властивих нарад, себто нарад у справі перемир'я.

Виходило б, що з комуністичного боку хотіли б таки порушувати деякі політичні справи, хоча не такі, як допущення Китаю до Об'єднаних Націй, чи передання Формози червоному Китаєві, бо це виключене. Адм. Джой стоїть при тому, що наради мають бути чисто військові. Ніхто теж не каже, на як довго заповідаються наради. Виглядає, що вони можуть тривати 24 години, але й 24 дні. Покищо ніхто теж не знає, над чим властиво мають радити, бо якраз це є предметом теперішних розмов. Тому, що комуністичні делеґати стали ввічливішими, усміхаються та дали себе відфотографувати, аліянтські кореспонденти приходять до висновку, що таки на нарадах четвертої сесії зроблено „якийсь поступ". Коли ж йдеться про фронт, то там вогню не припинено й незначні бої продовжаються. В самому Каесонґ, де відбуваються наради, життя стає щораз нормальнішим, так, що селяни привозять уже на торг ярину та різні інші продукти. Узброєних вояків майже не видно. Аліянтські кореспонденти ходять по вулицях без усяких перепон, а північно-корейські та китайські вояки навіть їх з усміхом поздоровляють.

ПОМЕРЛА ПРОВІДНИЦЯ БОРОТЬБИ ЗА ПРАВА НЕГРІВ

Ньютон, Масс. — Мисс Мері Вайт Овінґтон, одна з основниць Краєвого Товариства для Поступу Кольорових Людей, померла в домі своєї сестри, проживши 86 років. Вона відійшла до приватного життя в 1947 році після довгої праці, присвяченої для здобуття рівноправности негрів і підвищення їх суспільного становища. Вона була білої раси, народжена в Брукліні і походила з доволі багатого роду. Закінчивши каледж, вона зразу ж почала організувати чорних людей у дільниці Грінпойнт в Брукліні. Вславилася своєю обороною негрів після дводенних заворушень проти негрів в серпні 1908 р. в Спрінґфілд, у стейті Ілиной. Чутки про зґвалтування білої дівчини негром у тому місті виявились згодом неправдивими, одначе вони дали підставу до заворушень, під час яких злінчували двох чорних людей, а сотні їх прогнали з їхніх мешкань.

„ПРАВДА" ПРОТИ ДОГОВОРУ ЗДА З ЯПОНІЄЮ

Москва. — „Правда" помістила перший ширший коментар про американсько-японський мировий договір. Вона заповіла, що Совєтський Союз не має нічого спільного з проєктом цього договору і не буде учасником міжнародної конференції, яка має відбутися у Сан Франсиско, в місяці вересні, та на якій його формально мають підписувати. Це не є ніякий проєкт, пише „Правда", а тільки американський „диктат". З цього одначе не виходить, що Кремль буде мовчати. Навпаки, „Правда" заповідає, що Совєтський Союз поведе гостру кампанію проти американського проєкту мирового договору з Японією. Ще перед виступом „Правди" совєтська преса писала, що Злучені Держави змагають до того, щоб Японія стала аґресивною, обіцюючи їй сильну військову допомогу. Який може бути договір з Японією, — пише далі „Правда", коли в переговорах не бере участі комуністичний Китай — „найбільша країна в Азії". Договір з Японією, кінчить „Правда", змагає до створення аґресивного Пацифіку, так, як з американської ініціятиви та за її допомогою став уже аґресивним Атлантійський океан.

Малік Певний Успіху Перемир'я

Стокгольм. — На шведськім кораблі Ґріпсґольм прибув з Ню Йорку совєтський делеґат до Об'єднаних Націй, Яків Малік, що то запропонував корейське перемир'я. Він заявив кореспондентам, що він „майже певен", що переговори в Каесонґ покінчаться замиренням. Малік, як оповідали подорожні, був на кораблі ввесь час у добрім гуморі й сміявся, з чого теж можна б заключати, що він знає дещо більше в справі корейського замирення, ніж Аліянти. Виходило б, що тим разом Кремлеві тимчасовий мир в Кореї таки дійсно потрібний і він не буде ставив якихось більших перешкод, а чого Аліянти найбільше побоюються. Тому саме не можна нічого почути на тему перемир'я від президента Трумана. Кажуть, що якраз тому, що Малік запропонував корейське перемир'я, президент Труман став таким осторожним і мовчазним щодо цієї справи. Тим більше, що Малік заявив, що Злучені Держави вдоволяться 38 паралелею, а проти чого піднявся загальний протест в Америці.

В ТЕГЕРАНІ НЕСПОКОЇ, – ГАРРИМАН КОНФЕРУЄ

Тегеран (Іран). — Що в столиці Ірану нема спокою, пізнати найкраще по проголошенім урядом воєнному стані. Недільна комуністична демонстрація була крівава. — Урядово стверджується тільки чотирьох убитих, але загальне переконання, що є жертв далеко більше, не враховуючи сотні важко ранених. Газети нараховують 14 вбитих, два полисмени і 12 цивільних. В понеділок тисячі жінок окружили шпиталь, де находяться вбиті і домагалися видачі тіл. Чути було приблизно такі вигуки: „Віддайте нам тіла наших братів і сестер". Поліція розганяла товпу. Догадуються, що це робота комуністів, які хотіли б перемінити похорони в другу комуністичну демонстрацію, звернену прати „американських та британських імперіялістів", а в той і проти спеціяльного висланника президента Трумана — Аверела Гарримана, що відбуває наради з прем'єром Могамедом Моссадеком. Гарриман хотів би довести до мирної полагоди нафтового спору між Іраном і Британією. Про ці переговори немає нічого в місцевій пресі. Хід нарад держиться в тайні. В місті відбуваються дальші арешти комуністів. Гарриман хотів би нахилити уряд також і до деяких соціяльних та економічних реформ.

ПРИВІТИ ТА ПОБАЖАННЯ ДЛЯ ЄП. І. БУЧКА

Українське інформаційне Бюро (Авґсбурґ). — З нагоди високого відзначення Єпископа Кир Івана — іменування Єпископом Асистентом Папського Трону, Папським Домовим Прелатом та дворянином з титулом графа, Президент Андрій Лівицький, Голова УНРади Борис Іваницький та ВО УНРади, в особах Голови Ісаака Мазепи і Заст. Голови Степана Витвицького, надіслали Його Ексцеленції привіти і побажання дальших успіхів у вельмикорисній праці на добро Українського Народу і Української Католицької Церкви.

ПРЕМ'ЄР Де ҐАСПЕРІ ЗРЕЗИҐНУВАВ

Рим. — Прем'єр Альчіде де Ґаспері вніс на руки президента Луїджі Ейнаді резиґнацію свого кабінету. Наслідком цього прийде по всякій правдоподібності до цілковитої реорганізації міністерського кабінету.

НОВА ІНІЦІЯТИВА МОСКВИ – „ДРУЖБА"

Москва. — Закордонні дипломати й спостерігачі в Москві, як повідомляють кореспонденти Юнайтед Прес та Ню Йорк Таймсу, констатують наявність перших ознак нового курсу Кремля на дружбу з Англією та ЗДА. Першою ознакою було полегшення торгівлі з Західним Берліном та перше за два роки відновлення дискусії представників чотирьох потуг у Берліні. Друга ознака — совєтська ініціятива до перемир'я в Кореї (промова Маліка). Третя ознака — поява в Москві нового журналу англійською мовою — „Нюз", — який ставить своїм завданням „тісніше порозуміння між народами СССР та англосаського світу". Коли ще в січні ц. р. кремлівський теоретик П. Поспєлов говорив, що Росія завсе була головним об'єктом імперіялістичної аґресії ЗДА, то тепер у „Нюз" акад. Е. Тарле пише про традиційність дружби між Росією і ЗДА та Британією. А. М. Трояновський, який перед другою світовою війною був совєтським амбасадором у ЗДА пише — в тому ж таки „Нюз" теж про традицію і доконечність совєтсько - американської дружби.

ТАЙНА СЛУЖБА СТАЄ ПОСТІЙНОЮ

Вашинґтон. — Тайна Служба Злучених Держав, яка існує вже 86 років для виявлення підроблювачів грошей та для охорони особи президента, має стати постійною й тривалою на підставі законопроєкту, який перейшов в обох палатах Конгресу. Досі Тайна Служба („Сікрет Сервис") існувала тільки на підставі звичаю і була фінансована з бюджету, який треба було відновлювати кожного року. Проти існування Тайної Служби протестувало Федеральне Слідче Бюро, звісне під назвою „Еф Бі Ай" (від початкових буков організації „Федерал Інвестиґейшен Бюро"), яке існує від 1903 р. і виконує доручення департаменту справедливости. Тепер Еф Бі Ай погодилося на існування окремої Тайної Служби для особи президента і тому нема сумніву, що президент підпише законопроєкт.

ВЕЛИКІ НЕСПОКОЇ В САТЕЛІТСЬКИХ КРАЇНАХ

Франкфурт. — На Балканах тепер стихійно виникають більші неспокої та незадоволення ніж будь-коли за ввесь час з 1945 року, хоч збройного спротиву, подібного до антинімецького 1940-44 рр., ще не помітно. Уповільнення праці, саботаж, навмисна низька якість продукції, приховання худоби та насіннього матеріялу характеризують резистанс у місті й на селі. Особливо великі неспокої по містах Польщі, Чехословаччини й Східної Німеччини. Совєтські солдати й чиновники та місцеві комуністичні начальники часто потрапляють під лайки, образи ба навіть фізичні насильства з боку робітників й селян. Головні причини неспокоїв — це примусовий вивіз із тих країн усяких матеріяльних цінностей до СССР та інших країн, націоналістичні настрої, знищення Москвою місцевих комуністів і заміна їх вишколеними в Москві, випуск і високі норми праці та ін.

ПРЕЗИДЕНТ ОГЛЯДАЄ З ЛІТАКА ПОВІНЬ

Канзас Сити, Мо. — Обидві ріки Канзас і Мизурі — які вийшли з берегів і залили місто й околицю Канзас Сити впродовж п'яти днів, повертають до нормального водного стану, а ціла околиця починає класти підстави під відбудову економічного й громадського життя. Виявляється, що втрати харчових припасів більші ніж спочатку здавалося: шкоду від повені й пожежі обраховують на три чверті біліона долярів. Нижча конґресова палата у Вашинґтоні тимчасом ухвалила видати $25,000,000 на відбудову знищених районів замість $15,000,000, яких домагався президент. Сенат має коротку відпустку, отже щойно після того зможе застосуватися до ухвали палати репрезентантів.

Президент Труман рішив поїхати своїм літаком на оглядини знищеної околиці, з ним виїхала теж його жінка і донька Марґарет, яка щойно повернулася з подорожі по Европі. Канзас Сити — це рідна місцевість Трумана. Повінь поширилася тепер на три стейти, а саме на Оклагому, Мизурі й Канзас, де знищила на пні урожай пшениці й кукурудзи та інших культур. Людські жертви в порівнянню невеликі — 17 осіб. Теж врятувалася худоба завдяки запобігливості фармерів.

В АМЕРИЦІ

● **Надзвичайний Собор Української Греко-Православної Церкви** в Канаді скликаний на середу й четвер 8 і 9 серпня у місті Вінніпеґу. Наради відбудуться в конференційній залі готелю Роял Александра за благословенням митрополита Полікарпа. В програму входить створення єрархії й вибір правлячого єпископа Української Греко-Православної Церкви.

● **Якщо в Америці не покращає передвиборча етика**, тоді може прийти диктатура. Таке заповідає Филип Вілкі, син колишнього кандидата на президента Вендела.

● **Помер Арнольд Шенберґ** у Лос Анджелес, в Каліфорнії. Він винайшов дванадцяти-тонову систему у музиці, яка викликала гострі суперечки між прихильниками дотеперішньої ситеми. Він походив з Австрії, а почав компонувати музичні твори вже від 12 року життя.

● **Опанували місто Алис**, у стейті Тексас, штучні „саботажники", які виконували вправи в цивільній обороні. Місто має 16,000 мешканців. Коли відповідальні чинники зрозуміли, в чому справа, вже було пізно з обороною.

● **До патріотичного нагромаджування вугілля й олії**, як засобів для огрівання мешкань на зиму, закликав торговельний комісар міста Ню Йорку. Він застерігає перед можливістю недостачі транспорту для постачання таких припасів узимку.

АМЕРИКАНЦІ ПЕРЕМОГЛИ У КОРЕЇ ЧЕРЕЗ ПОСТУП У ЛІТУНСТВІ

Ню Йорк, 17 липня. — Вища американська винахідливість і справність у літунстві це головний фактор перемоги збройних сил Об'єднаних Націй у Корейській кампанії — твердить Гілл Роб Вилсон, знавець авіяції із щоденника Ню Йорк Геральд Трибюн. Він твердить, що цей поступ перекреслив боєздатність російських літаків типу МІг-15, які спершу здавались непереможними. Згодом виявилось, що російські МІГ добрі тільки у втечі від ворога вгору, дякуючи вищій висоті їхніх моторів. Одначе американська винахідливість дає американським літакам можливість не тільки ставити довший опір, але й ступнево наступати на російські літаки. Американська авіяція більше справна й має сильніші кріси та гармати для боротьби в повітрі.

Автор твердить, що американська авіяція вже втретє терпить невдачі на початках війни тому, що вона не готова до війни. Навіть і перед нападом на Корею Америка мала готові моделі новомодних літаків, одначе їх не використали, а це дало ворогові змогу демонструвати свої нові роди літаків. Наслідком початкових невдач Америка тратить багато вояків, а це знов відбивається на настрою населення, яке дуже чутливе на втрати в людях. Тепер, коли мобілізація в повному розгоні, стан змінився й американське літунство знову на своїй висоті.

„АРМІЯ ПЕРЕМИР'Я" З 720,000 ЧЕРВОНИХ ВОЯКІВ

Корея. — З Головної кватири Восьмої Армії повідомлюють, що на корейським червоним фронті є до 720,000 ворожого війська.

БЕЛЬГІЯ МАЄ НОВОГО КОРОЛЯ

Брюссель (Бельгія). — Леопольд III, четвертий з ряду бельгійський король, зрезиґнував з престола в користь свого 20-літнього сина Бодуіна. — Сцена, як її описують була не без драми, як Леопольд обняв сина та як той потім почав читати проклямацію, повний глибокого зворушення. Абдикація відбулася в присутності представників найвищих військових, цивільних та церковних установ. Перший почав промовляти Леопольд, спершу по фламандськи, а потім по французьки, подаючи причину абдикації. З них найголовніша: привернення спокою країні. — Свою здачу німцям в 1940 році Леопольд пояснив тим, що це був його обов'язок так поступити, щоб рятувати свій нарід, який „не завжди зазнавав справедливости". Бодуін зложить присягу в парляменті. — Стиснувши батьківську руку, він заявив, що він зробить усе можливе, щоб виявити себе сином, гідним свого батька. Хотів ще говорити по фламандськи, але голос йому урвався зі зворушення.

БРИТАНІЯ ПРОТИ АМЕРИКАНСЬКИХ БАЗ В ЕСПАНІЇ

Лондон. — В часі, коли в Мадриді конферував адмірал Шерман, член Об'єднаних Штабів Злучених Держав, з генералісимусом Франком в справі побудови американських морських та повітряних баз в Еспанії, з боку британського міністерства закордонних справ об'явлено, що Британія дораджувала Злученим Державам не входити в ніякі військові зв'язки з Франком. Виходило б, що уряд Злучених Держав пішов іншим шляхом. Виявляється, що Британія порозумілася в цій справі також з Францією, яка вважає установлення американських баз в Еспанії „політично нерозумним кроком". Як Британія, так і Франція є проти допущення Еспанії Франка до Атлантійського Пакту, хоч таке допущення мусіло б бути логічним наслідком американсько - еспанської військової кооперації, яка може навіть перемінитись і в звичайний військовий союз. Що на щось таке заноситься, можна пізнати теж і по заповідженій Франком „демократизації" уряду та пресовим полегшам. Немає сумніву, що зближення між Злученими Державами і Еспанією наступило тільки через комуністичну загрозу, яка така само небезпечна і для Франка. Велику ролю відіграє тут армія, яка глядить на проблему американсько-еспанських відносин з стратегічного боку, а не політичного.

В СВІТІ

● **Заколоти в Бейруті викликала** вістка про вбивство Ріад ес-Солг — колишнього прем'єра Лібанону, одного із фундаторів Арабської Ліги, головного провідника незалежницького руху та основника незалежного Лібанону.

● **Нове визначення поняття „біженець"** ухвалила конференція ОН в Женеві. Суттєві ознаки біженця: неможливість чи небажання з позаособистих причин прийняти захист власної країни, перебування поза межами власної країни, страх перед поворотом додому, перебування в такому стані перед 1. 1. 1951.

● **Індійські віреька стали на о**боронні позиції проти Пакістану у зв'язку із загрозою, що нависла над Кашміром, — **заявив прем'єр** Індії Неру.

● **35 націй приєдналися** до ембарґо проти комуністичного Китаю та Північної Кореї згідно з постановою Асамблеї ОН від 18. квітня.

● **Жидівська організація в Мадярщині** оголосила в Будапешті протест проти поширення на Заході чуток про переслідування жидів у Мадярщині. „Тут нема жадної особи жидівської релігії, яку вивезли б через її приналежність до нашого віровизнання", — говориться в протесті.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily exxcept Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday'sissue (the Ukrainian Weakly, English language supplement):	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	$ 2.00	Six months	$ 2.00

За кожну зміну дареси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПІДОЗРІЛЕ ПРОМОВЧУВАННЯ

Від якогось часу завважуємо в американській пресі вісті про „резистанс у Совєтах", при чому згадується різні країни, що опинилися у московській неволі, а поминається Україну. Правда, міг би техто завважити, що не згадується теж Росії, себто Московщини, але про її опір кремлівській владі не згадувалося і давніше, поки не з'явився Болдирев з його фантастичними казками. Активний спротив Совєтам був завжди зв'язаний з Україною і українським народом. Та тепер згадують про різні спротиви, тільки не про український. Очевидно, ми не ставимо під сумнів спротивів у Балтійських державах, бо знаємо про такий спротив у Литві. Ми теж раді, що доходять до Америки вісті про спротив комуністичним режимам у Польщі, Чехословаччині, Мадярщині, Болгарії, Румунії чи Альбанії. Довіряємо тим, що вісті ці передають, бо самі не маємо можливости такі речі перевіряти, як теж бажаємо усім тим країнам і народам якнайбільшого успіху в їхній боротьбі з комуністичним тоталітаризмом і московським імперіялізмом. Дивує нас одначе, чому тоді, коли вичисляються усі можливі місця спротиву, поминають тепер чомусь Україну, щодо спротиву якої не може бути ні в кого сумніву і то не від нині, але від десятків років.

Змусила нас написати ці рядки також кореспонденція Ліона Деннена з Франкфурту, друкована в багатьох американських газетах. В цій кореспонденції він розписується широко над тим, що було предметом нарад та дискусій Інтернаціонального Соціялістичного Конґресу, що радив у Франкфурті при кінці червня і в початках липня. Отже на тому Конґресі, пише Денні, стверджено, що в усіх країнах від Балтику до Чорного моря — неспокої, саботажі, боротьба партизанів. Таке діється не тільки в Латвії, Естонії та Литві, пише він, але й в Чехословаччині; Польщі, Угорщині, Румунії і Болгарії. Таке виходило зі зізнань соціялістичних делеґатів, які походять з тих країн та які реферували про клопоти Москви зі спротивом колгоспам, що постав наслідком великої економічної кризи, яку переживають совєтські сателіти, визискувані Москвою, особливо дошкульно від часу, як почалася війна в Кореї. Чи так воно справді — не знаємо, але довіряємо тим, що про такі речі реферували чи давали інформації американському кореспондентові. А про клопоти Москви з колгоспами й укрупненням в Україні вісті маємо, бо ж передавав їх недавно з Москви кореспондент Ню Йорк Таймс-у.

Пише Ліон Денні: „Від Польщі до Альбанії все бунтується". І вираховує всі країни, про які була мова і про які його інформовано — крім України. Дивує нас це вже з цього боку, що в Соціялістичному Конґресі брала участь також і делеґація від Української Соціялістичної Партії, про що було звідомлення у „Свободі" з 11 липня. З того звідомлення виходило б, що ця делеґація подбала про інформацію в мовах англійській, французькій та німецькій „про український визвольний рух, про його сучасну стадію та ближчі завдання". Не знаємо, які ці інформації були і хто їх дістав. Але Денні згадує за різні рухи і в різних країнах під Москвою, але Україну поминає. Чи тут вина тих, що інформували, чи заважила якась „вища сила", не знаємо.

Для цілости згадаємо ще й за „Голос Америки". Той покликувався недавно навіть аж на німця, щоб розголосити, що „в Литві зростає анти-комуністичний партизанський рух", але досі ні словом не згадав про партизанський рух в Україні та УПА, про які знає ввесь світ.

ПІДСТУП І ЗРАДА

Аліянти, навчені власним гірким досвідом, вже здають собі справу, що брехня, обман, зрада і підступ це головна комуністична зброя у війні і в мирі. Жертвою такої підступної совєтської тактики вже падали дослівно всі аліянтські дипломати і стратеги, які мали колинебудь і щонебудь до діла зі Совєтами. Жертвою совєтського підступу і зради були в більшій чи меншій мірі покійний президент Рузвелт і президент Труман, був Джеймс Бирнс, Корделл Голл, англійський міністер Бевин, був ген. Маршал, ген. Айзенгавер, ген. Клей та багато-багато інших.

А проте, вони не були ані перші, ані, виходило б, останні. Історія повторюються тепер в Кореї. Заініційовані Москвою „мирові переговори" ще були добре не зачалися, як аліянти знову впали жертвою того самого совєтського підступу і зради.

Перебіг подій відомий. Відповідаючи на совєтську пропозицію, аліянтський головний командант на Далекому Сході, ген. Метью Ріджвей, з доручення Вашинґтону запропонував переговори на невтральному голяндському кораблі на водах північно-корейського порту Вонсан. Червоні відкинули цю пропозицію, рекомендуючи зі свого боку „нічиє" місто Каесонґ. Аліянти погодилися. Але тільки зачалися переговори, як виявилося, що Каесонґ не є „нічиїм", але виразно червоним містом. До міста впускає аліянтську делеґацію червона військова сторожа. Аліянтські команданти йдуть на переговори і їх з усіх боків фотографують червоні фотографи, показуючи їх тепер свому збаранілому населенню як „переможених", що прийшли „просити миру".

Це тільки перший наявний доказ зради і підступу. Ген. Ріджвей і його штаб, маючи досвід у боях, не мали його досить в дипломатії з підступним большевицьким партнером і відразу впали жертвою. Ген. Ріджвей швидко зрозумів підступ та намагається направити свою помилку, домагаючись евакуації місця переговорів в промірі десятьох миль. Хоч подиктовані ген. Ріджвеєм вимоги були прийняті, то це справи не зміняє. За першим підступом піде цілком певно другий і третій. Бо ціла ця заінсценізована червоними мирова комедія в Кореї є нічим іншим тільки підступом і зрадою, що належать уже до совєтської професії. Аліянти не можуть охоронитися від того, бо вони самі по своїй природі та ідеї не можуть послуговуватись такими самими підлими і нікчемними методами, як ними користуються большевики. Але вони повинні мати це на увазі та не послаблювати оборонної сили свого населення безпідставними деклямаціями про будь-яке бажання миру чи про добру волю з боку червоних, бо того в них ніколи не було і не буде. Підступом і зрадою большевизм народився, підступом і зрадою виріс та живе. Треба тільки сподіватись, що на своєму власному підступі і зраді він теж скрутить собі голову.

Іван Кедрин

ГЕРОЙ ЧИ ЗРАДНИК?

Маршал Петен був національним героєм Франції з першої світової війни. Його і'мя було для французів символом патріотизму, шляхетности і того духа величі, що надхнув був і Наполеона I нести славу Франції по всьому світу. І Петен був найпопулярніший серед французів з усіх стратегів і політиків, що після перших поразок довели таки до Версайського миру, ім'я Петена було популярніше від імен маршала Фоша і „старого тигра" Клемансо. Той самий Петен оминув розстрілу, як державний зрадник, лише дякуючи своєму старечому вікові. Він має тепер 94 роки. Який тиждень-два тому президент Франції замінив йому досмертну в'язницю на досмертне перебування у санаторії, якщо він переживе теперішню недугу, що його загнала до в'язничого шпиталю. Водночас появилися вже у французьдій пресі несміливі голоси, що, мовляв, те президентське помилування формально допускає похоронити Петена після його смерти у Пантеоні.

Отже: герой чи зрадник? Чи може герой стати зрадником? Очевидно, що може. „Час міняється і ми також міняємось із ним" — вчили нас у школі скандувати гексаметром старо-римську приповідку. З патріота своєї батьківщини може стати зрадник, коли він змінить своє чуттєве відношення до батьківщини, коли він перестане її любити і замість боротися за неї — буде її поборювати. Але ж Петен не перестав бути ні на мить французьким патріотом! Цього не закидував йому ніхто з тих, що після закінчення другого світової війни кричали з піною на устах „разпни". Ані Петен не змінив свого чуттєвого відношення до Франції і французького народу, ані ніхто з тих його найближчих вірних йому співробітників, які разом із ним залишилися у Франції після розгрому французької армії і здобуття німцями лінії Мажіно (німці, як відомо, обійшли той, здавалося, непереможний ланцюг фортець і здобули його, як хвалилися, „голими руками" ззаду), піддалися німцям і займали підчас німецької окупації Франції різні адміністраційні посади в той час, коли генерал де Голь виеміґрував з частиною армії і політиків та продовжував збройну боротьбу разом із західніми аліянтами. Багато з отих французьких коляборантів згинуло потім з рук своїх земляків, розстріляні або повішені, між ними багатократний попередний прем'єр-міністрів Франції, один з найчільніших її державних діячів доби між двома світовими війнами, П'єр Ляваль. Маршал Петен боронився на своєму процесі головним арґументом, що він, як головнокомандуючий французькою армією, бачив усю стратегічну безвиглядність дальшої війни на терені Франції і мусів капітулювати, щоб заощадити криваву масакру армії, яка не принесла б жодної користи французькій справі. Він, мовляв, прийняв на себе хрест головства французької держави підчас німецької окупації, щоби силою свого морального авторитету рятувати французів від душевної розтічі та добувати від німців те, що можна було в даній ситуації. Подібно боронився Ляваль, доказуючи, скільки добра він зробив Франції за свого урядування підчас німецької окупації та що він, як і Петен, нетерпляче ждали воєнної перемоги аліянтів, ненавидячи німців таксамо, як і тамті.

Коли ці арґументи не переконали їх суддів і вони були засуджені, як державні зрадники та співробітники ворога, то було на це чимало причин. Передусім, нема сумніву, що для кожного часу потрібні інші люди і ті, які приходять, не мають милосердя ані зрозуміння до тих, що відходять. Нема теж ніякого сумніву, що можна бути палким патріотом і проте діяти не в користь, а на шкоду батьківщині. Таксамо безсумнівним чинником державного життя і громадської моралі є відповідальність: хто має відвагу діяти, той мусить мати теж відвагу відповідати. Криваві розправи французів і інших европейських народів із тими земляками, які не манiфестували назверх ввесь час своєї повної неґації у відношенні до німців, були б може не набрали таких розмірів, як би не загальна атмосфера в Европі після другої світової війни: жорстокість тієї війни, небувало жорстока поведінка німців, куди лиш ступила їх нога, насичення рухів спротиву тим самим комуністичним елементом, який перед війною морально розкладав европейські народи і паралізував їх волю до спротиву та ослаблював їх бойовий дух. Муссолінієвого трупа повішено головою вниз. Тих, які це зробили, сьогодні голосно називається в Італії також державними зрадниками, бо зробили це ті тодішні комуністичні партизани, які тепер займають поважні становища у комуністичній верхівці в Італії, слухаючи в усьому не голоєу своєї любови до батьківщини, а голосу — Москви.

Чи автор цих рядків хоче боронити Петена, Ляваля, чеського Гаху чи може навіть фашистівських диктаторів?! Смішно й казати таке! Мета цих рядків — вказати лише на те надзвичайно складне явище геройства і зрадництва у світовій історії, що його приклади маємо на наших очах. Поняття геройства і зрадництва таксамо мінливі, як всякі інші, зв'язані з часом і обставинами. Ці поняття не відірвані від життя, вони не „самі для себе", бо в різному часі інакше мусить проявлятися геройство й інакше кваліфікується зрадництво. Очевидно, бувають такі шляхетні пориви безкорисної відваги й самопосвяти, які завжди, при всяких обставинах, будуть називатись геройськими. Є теж запроданість ворогові, для котрої нема іншої назви, як зрада. Коли ж у політичному житті людина діє не для особистої користи, а тільки по лінії іншої тактики, але таксамо з любов'ю в серці до свого народу, то треба бути дуже обережним в оцінці його дій. Можна ту тактику осуджувати, як злу, фальшиву, шкідливу, можна і треба таку людину засуджувати, але чи можна називати її зрадником?! І чи, караючи її, треба карати її аж смертю, і то такою, як карається найгірших злочинців?!

Ці питання входять глибоко в теорію політики й етики. Чи завдання політики робити з народу багатомільйоновий збір героїв, чи добувати народові користі, без уваги на ситуацію? Чи славетня Бісмаркова дефініція політики „Кунст дес Меґліхен", мистецтво можливого, не лишається далі найкращим схопленням того завдання, що каже політикові добувати для свого народу максимум користей у кожній ситуації, добрій і злій? Очевидно, нас усіх більше захоплює патос геройської боротьби і ми з більшим подивом дивимось на тих, що борються та гинуть, не признаючи компромісів із ворогом. Але чи так може і повинен робити ввесь нарід, уся без винятку його верхівка, завжди і всюди? І коли виховати нарід, щоб він так робив, — чи, поки він дійде до такого стану, не буде він фізично винищений ворогом?! Чи у всесвітній історії знайдемо хоч один приклад такого народу, який ніколи не мав політиків, що у трудній ситуації йшли на тимчасові компроміси? Чи можлива взагалі політика без компромісів? Але, як далеко може йти компроміс і чи він допускальний тоді, коли йдеться про честь народу і держави? Але знову, чи це не честь для нації, коли якийсь її гурт робить тимчасову компромісову політику, не перешкоджаючи своїм наступникам змінити її на радикальнішу, коли прийде час і потреба?!

Одно питання зроджує друге і на кожне з них важко негайно відповісти. Залишаємо їх без відповіді, даючи лише поштовх, щоб призадуматись над ними. Бо чи ж не цікаво, що національний герой Петен був засуджений, як зрадник, але за всією імовірністю похоронять його таки на почесному цвинтарі героїв?

НАВПЕРЕГІН З ЧАСОМ

26 травня ц. р. „Свобода" писала в редакційній статті з приводу цьогорічної української декади в Москві, що вона являє собою маскувальну фасаду, за якою „криються нові пляни, скеровані проти України та її народу". Не минуло і півтора місяця, як Юнайтед Прес передало із Москви вістку про те, що орган ЦК ВКП(б) „Правда" гостро засудив вірші Сосюри про любов до України та Корнійчукове лібретто опери „Богдан Хмельницький", в якому ненависть українців того часу наголошувалось не на соціяльному — польські маґнати, а на національному — ціла Польща (своєрідний реверанс Варшаві з боку Москви). Десять днів пізніше Ню Йорк Таймс приніс довгу кореспонденцію свого московського кореспондента з Москви, в якій повідомляється, що Кремль „розпочав новий похід в Україні, щоб усунути серйозні ідеологічні хиби й помилки, більшість яких мають буржуазно-націоналістичний характер". Під нові удари потрапили не тільки десятки письменників — від менших з Одеси до найбільших, як от М. Рильський, не тільки актори й співаки київської опери, а й сам ЦК КП(б)У та його органи, що проґавили нову націоналістичну загрозу серед інтелектуалів УРСР.

Кореспондент Н. Й. Таймсу Сейлсбурі влучно підкреслює, що нова протиукраїнська кампанія виникла слідом за декадою українського мистецтва й літератури в Москві. От оцей терористичний „вислід" декади наочно підтверджує проґнози про справжнє злодійсько-маскувальне значення декади.

Але було б помилкою думати, що на цьому почалась і кінчиться нова хвиля всебічної теророизації України Москвою. Справжнім початком цієї найновішої хвилі був погром наших західньо-українських земель, здійснюваний під покровом ліквідації УПА; дальшим етапом його стало укрупнення колгоспів, що являло собою соціяльно-економічну підготовку до нового наступу на рештки українського культурного процесу в УРСР, наступу, що саме тепер став помітним навіть для широкого зовнішнього світу. Деякі українські спостерігачі, які ґрунтовно стежать за національною сучасною політикою Кремля по всім можливим у нас першоджерелам, приходять до гіпотетичного висновку, що большевицька Москва таємно готується до нового рішучого наступу проти народів, що опинились у її рабовласницькій страшній зоні. УРСР, якій надавали українські комуністи та деякі безпартійні українці 1920-х років таке поважне значення і за рештки суверенности якої вони склали свої голови в льохах НКВД, вже давно втратила реальний зміст. Проте, формально це ще й досі союзна суверенна республіка із власним представником в ОН. Коли б Москва захотіла перевести на такий самий статут „совєтської суверенности" також своїх західних і південних сателітів, то це значило б, що Україна не мала б зовнішньо-совєтських кордонів, після чого вона за конституцією СССР майже автоматично стає не „союзною", а автономною республікою, складовою частиною РСФСР. Бо навіть порожній формальний відкуп чи данина українцям у формі „їхньої" УРСР стає зрештою двосічною зброєю і то більш небезпечною для Москви, що довше жевріє в українському народі бодай іскра національного духу і спротиву. Чи відважиться Москва на здогаданий окреслений вище крок — ніхто не може сказати. Безсумнівно лише одне: вона негайно це зробила б, якби мала для того силу і якби цей крок не пошкодив її закордонній роботі щодо „визволення поневолених капіталізмом" націй Европи та Азії. Безсумнівне також і те, що масові розстріли і заслання українців зразу по останній світовій війні, розгром Західньої України, голод 1946-го року, укрупнення колгоспів, та все нові і нові погроми української інтеліґенції в УРСР означають не що інше, як спробу винищити до тла основу української живучости і непідлеглости та залишити з України лише її перекручену назву, якусь порожню шкаралупу типу УРСР чи навіть УАСР — вже й формально, не тільки фактично невід'ємної частини Москви.

Страшно про це думати. Але, здається, Москва вже не встигне цього зробити. Світові події, здається, вже переганяють далекозорого хижака. Мусимо тим подіям і нашому поневоленому героїчному народові допомагати всіма засобами і силами, що нам тільки доступні.

Роза Фелд

ЗЕМЛЯ СПИТЬ

1)

Є кілька способів стати американцем. Ви могли бути тут роджені, ви можете бути натуралізовані, або ви можете вирощувати капусту. Марія Возек вирощувала капусту. Я ніколи не забуду моєї першої зустрічі з Марією. Був прикро морозний день початку березня, коли земля була ще замерзла а нагі дерева сіріли на захмареному небі. Я їздив до крамниці Лема Ґайлорда на закуп тижневого запотребування.

Ґайлорд був все за лядою, худий з пристрасним виглядом і чемний на свій „снкі"-спосіб.

Коли ви хотіли шинки чи заправи, чи погною чи робочих штанів або ліку на кашель — Лем міг це для вас постаратися. Ранком того вітристого березня я побачив заворушеного Лема в далекому кінці крамниці, де він тримав господарські прилади. Він саме говорив до когось про мотику, яку тримав у руках. Я чув голос купуючої перше, чим я її бачив. Два слова: „Є чудово" і зацікавлений, я пішов туди. Жінка була мала і дивно загорнена у величезний шаль, котрий закривав її від голови аж нижче стану. Її риси не були надзвичайні, за винятком хіба дуже широких брів, понад широкими кістями обличчя. — „Це мисис Возек" — сказав Лем. — „Вона мешкає там, де жив Даве Стеббинс". Він чекав, щоб я щось сказав, але Марія перебила: „чудово, ні? Ми маємо дім на селі і землі великий клапоть двадцять сім акрів, мистер Стеббинс казав мені". Ми — Лем і я — подивились один на одного. Ми знали фарму Даве Стеббинса. Двадцять літ стояла вона пусткою, забута, на переораному, мертвому кінці дороги.

„Ви купили ту фарму?" — спитав я. „Ні, містер Стеббинс казав, ми можемо жити там за ніщо. Я куплю пізніше" — відповіла Марія.

Лем перервав: „Вона уявляє собі, що там щонебудь буде рости. Я говорив їй, що це безнадійне. Ви потребуєте трактора, щоби переорав ту землю, та всеодно там самі каміння".

— „Сокиру я потребую, також лопати і це" — її рука сягнула серпа.

„Я вже купила ті речі до сіяння". Вона кивнула головою на великий пакунок на ляді. „Картопля, цибуля, капуста, морква... ми живемо добре цього року. — „Це даремна праця. Шкода тратити гроші на насіння. Та земля мертва, мисис Возек", сказав Лем.

„Ні" лагідно відповіла вона — „зимля спить прикрита, я розбуджу її. Коли ми прийшли минулого тижня — хата була також мертва, але ми почистили і тепер вона ожила. Те саме і з землею: потребує добрих, сильних рук". Через хвилю вона звернулась знов до Лема: „Пробачте, прошу, ви жонаті? Здивований Лем відповів: „о, так". — „Ваша жінка має чисту хату?" Лем ще більше здивувався. Я відповів за нього, що мисис Ґайлорд держить хату в надзвичайному порядку. Лице Марії погасло. Вона сказала мертвим голосом: „я думала, може я почищу для вашої жінки і ви заплатите мені тими речами, що я потребую. Перше сокира..." — „Слухайте, я та інші в місті потребуємо особи до весняного чищення", сказав я. „Коли б ви могли прийти?"

— „Я йду зараз". Її лице засяло.

— Добре, зачніть завтра і ви можете взяти сокиру тепер, я заплачу за неї, а ви відрахуєте від того, що я буду вам винен за вашу працю".

Лем поважно поклав сокиру на ляді, потім узяв серп, лопату, мотику і поклав коло сокири. Він оглянувся і додав ще кілька речей; граблі, вила і ручний прилад виполювати бур'ян.

Марія стежила за ним із захопленням.

„Троє можуть грати гру так само як двоє." Ви можете платити за те, коли будете мати гроші", сказав Лем. Маріїні очі стали великі зі здивування. „Я вам ще щось скажу, — додав Лем, — „коли ви побачите, що ви помилились, ви можете вернути ті речі за половину ціни. Як ви на це? — „Ви ніколо не дістанете тих речей назад". Залізо було в її голосі. „Я куплю пізніше більше".

Марія взяла сокиру і серп.

— „Ви ж напевно не будете ладувати все на себе? Мій віз стоїть на дворі. Крім того, — додав я, бачучи протест в її очах, — ми мусимо поговорити про вашу працю в мене".

... Стара фарма Стеббинса виглядала гірше ніж я собі уявляв. Зілля заросло аж до дверей і вікон, огорожа повалилась, поле повне корчів. Але дим виходив з похиленого комина і постіль провітрювалась на вгнутому, перегнилому ґанку. Три малі дівчинки і хлопець вийшли з хати, коли ми заїхали автом.

Марія звернулася до мене: „Прошу, заходьте в хату, нап'єтеся кави. Перший раз ми маємо гостя". — У кухні не було багато статків. Два старі столи і кілька крісел. Вікна були вимиті, широкі, скрипучі дошки підлоги були чисто вишуровані. Для вшанування такої рідкої події — Марія принесла обрус вишиваний червоним. Коли ми пили каву, Марія оповіла мені, що вони тільки два роки в Америці.

По смерти чоловіка вона заробляла сама у фабриці. Вона не любила міста. „То не Америка, нема дерев, нема неба, нема поля... Даве Стеббинс привіз нас троком з Ню Йорку минулої неділі..." Вона глянула навколо оком господині. „Чудово! Якогось дня ми купимо цей дім" Вона погладила малого хлопця по голові: „Вони добрі діти, вони поможуть мені в полі".

Не минуло і кілька тижнів, як Марія стала прибиральницею в кількох домах. Вона була надзвичайна робітниця. Прала і вигладжувала фіранки, чистила срібло, чистила меблі від пороху, пастувала підлогу, чистила з пасією до досконалости.

Але це, що відбувалося на Стеббенсовій фармі перед і по її реґулярних годинах праці наповнило мене подивом до Марії. О восьмій годині ранку, коли я приїхав забрати її, вона вже працювала кілька годин у полі. Пополудні, коли я її привіз назад, її троє дітей, вернувши зі школи, були дуже заняті на грядках городу.

Суботи і неділі були днями, котрі вона любила, тому, що ніхто не перебивав її в праці. Там, де були корчі й бур'ян, тепер була м'яка ґрунтова земля. Тими приладами вона корчувала, стинала, копала. Але то не холодна сталь розбудила землю, що як Марія сказала: „вона спить..." а Маріїне постійне, вперте і ніжне плекання зробило її родючою. Незабаром різна зелена ярина почала рости понад холодною темною землею.

(Продовження буде)

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

ЕТИЧНІ Й ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ ВЛАСТИВОСТІ ЖУРНАЛІСТА

Історія початків та минулого журналістики це її мартирологія, а професія журналіста була з найневдячніших. Довгий час вважалася вона менше вартісною і принижуючою. Вона наражувала журналіста на переслідування — ув'язнення і навіть смерть. І треба було відбути запеклу боротьбу й витримати в ній, щоб зрештою вивести працю журналіста на широкий і почесний шлях суспільного життя.

Журналістика таки зайняла одно з поважних і передових місць в суспільстві, як потрібний чинник його щоденного життя. А разом з тим взяла на себе велику громадську відповідальність перенісши її на журналіста свідомого своїх завдань.

Адже ж, при тому розвитку і завданнях сучасної преси пересічний загал живе думками свого часопису. Він дивиться на світ його очима. Це зобов'язує; кожним словом, кожною ідеєю, яку поширює, кожним поглядом, який пропагує той чи інший його журналіст бере на себе глибоку відповідальність перед читачем, а тим самим і перед суспільством, перед нацією.

Журналіст мусить вірити в те, що пише, повинен усвідомити собі моральну відповідальність за кожне слово, за кожну думку, а не жонґлювати своїми переконаннями та поглядами.

Щоб виконати зобов'язання, журналіст повинен бути свідомим тих завдань, що їх доля поклала на його плечі. Вони не є легкі, але почесні і вдячні.

Одним з перших — це точність журналіста в своїх повідомленнях, писаннях, коментарях та освітленню тих чи інших явищ, — чи то сучасного чи історичного характеру.

Журналіст мусить бути точним, як лікар — каже славетний англійський журналіст В. Стід, бо допущення легковажности, неточности, часом свідомого перекручення фактів, а особливо тенденційне їх насвітлення дезорієнтує читача і може мати з погляду суспільно-морального небезпечні наслідки, як отрута дана замість ліків.

Томуто кожний журналіст повинен зберігати високі моральні засади та прагнення наблизитися до абсолютної правди, що є першою підставою його етичних властивостей.

Крім цього в головних рисах хочу подати ряд етичних властивостей, які повинен мати журналіст при виконуванні своєї праці: 1), він має бути характерний в своїх переконаннях та поглядах, 2) способом комбінації збірати факти в одну цілість, а не вигадувати їх, хочаб й були вони корисними для часопису з боку матеріяльного, 3) не вживати анонімy, криптоніму чи псевдоніму тоді, коли мова йде про критику тої чи іншої особи, та 4) не подавати того самого матеріялу чужій редакції, бо це створює небажану конкуренцію між часописами.

Кожний журналіст насамперед мусить почувати в собі нахил до журналістичної праці, мати спеціяльне покликання та бути широко осіченою людиною.

Ні один фах, як справедливо зауважує б. директор Журналістичного Інституту в Берліні проф. д-р Е. Дофіфат, не потребує більшої особистої посвяти, як журналістичний фах, що вимагає в великій мірі жертвенного ідеалізму, високих моральних засад. Тільки людина сильної волі може бути паном своїх почувань і настроїв, а цього саме потребує журналістична праця, що знає найбільшого можновладця — час. Виробити в собі здібність завжди бути готовим до праці — це є одна з важливих властивостей справжнього журналіста.

Інтелект журналіста потребує також постійної вправи не тільки для придбання фахових знань, але ще в більшій мірі потребує журналіст поглиблення своїх загальних відомостей, бо біжуче життя ставить перед ним нові питання, на які він має відповісти. Але, з другого боку, хто не опанував журналістичної форми вислову, той і при найліпшому ознайомленню зі справою не досягне успіху. Відповідна форма вислову разом з ясністю думки й силою переконання є передумовою журналістичної праці для досягнення найбільшого успіху.

Далі, кожний журналіст, виконуючи свою працю, повинен завжди мати на оці високу ідею служіння своєму народові та культурі людства. Журналіст обдарований, але хиткий у своїх патріотичних почуваннях, не є придбанням для журналістики.

Накінець, третьою вимогою, що її можна ставити до кожного журналіста, слід визнати — правдивість.

Перейду тепер до визначення тих інтелектуальних властивостей, які в загальному мають журналісти: а) швидке спостережнення, бистра думка та негайний чин, — все це в супроводі критичного розуму ,б) постійна готовість до праці, не боязкість та самовідречення, в) спритність та д) довірність.

Як бачимо з наведеного, які дуже високі інтелектуальні властивості мають справжні журналісти, а чи багато є таких, які в дійсності посідають їх, — це є інше питання, але історія журналістики кожного народу знає і зберігає на своїх сторінках імена визначних своїх журналістів.

Слід висловити бажання, щоб і в нашій історії журналізму були зібрані визначні українські журналісти, імена яких та їх діяльність служили б прикладом для сучасних і майбутніх українських журналістів.

Микола Гаюк

(„Українське Слово", Париж).

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Нотатки з совєтської преси)

ТАКОЖ „ЮВІЛЕЙ"

24-го травня 1945 Сталін в Кремлі влаштував для командуючих військами совєтської армії прийом й на ньому виголосив „здравицю за великий російський народ", як „найбільш видатну націю з усіх націй, які входять до складу СССР". 6-тирічний „ювілей" тієї „події" совєтська пропаґанда в Україні використала для того, щоб ще раз підкреслити „заслуженість і вищість народу-старшого брата". З тієї нагоди говорилося: „Невпізнавально перетворилася Україна. До жовтневої революції український народ не мав своєї державности, бо був роз'єднаний, землі його, розшматовані на частини, нерідко були розмінною монетою в брудних змовах хижаків світового імперіялізму . . . Завдяки допомозі великого російського народу український народ створив і зміцнив свою совєтську державність. Під проводом Сталіна будує комунізм . . ."

Другою нагодою дляударення чолом перед „великим російським народом" стало 175-ліття від заснування московського Великого театру. В центрах совєтської культури в УССР відбулися зібрання, на яких тільки й говорено, що про московську неперевершеність в усіх ділянках життя.

„У. Д."

$15,000,000 НА ДОПОМОГУ ПОТЕРПІЛИМ ВІД ПОВЕНІ в Канзас Сіті ухвалила Підкомісія Палати Репрезентантів. Еммет Вилсон, мейор з Індепенденс, Канзас, показує місця, де повінь наробила найбільше шкоди. Прислухується йому Сенатська Бюджетова Комісія, яка певно призначить більшу суму на ратунок 500,000 рездомних.

ЖІНКИ В КОМУНІСТИЧНИХ ЛАВАХ

Недавно відвідала північну Корею, контрольовану комуністами, делеґація, очолювана жінкою з Віндзор, Онтаріо. Її односторонні вислови про мнимі „звірства" Об'єднаних Націй служать до насвітлення питання про те, яку ролю відограють жінки в комуністичній діяльності в Канаді.

Рональд Вілліямс, співредактор „Фаненшіел Пост" і один з найвидатніших канадійських журналістів, останньо пораналізував ситуацію і виступив з пересторогою, що Канадійський Жіночий Конґрес є „Комуністичний фронт, що обдурює багато жінок... це є рука, що хитає тузін ідеологічних колисок".

Віндзорська жінка, яка очолювала комісію з сімнадцяти жінок, що відбула поїздку по Кореї, — це пані Роску Родд. Згідно зі словами Вілліямса, вона не є відома комуністка, але є членом Екзекутиви Жіночого Конґресу. В свою чергу ця організація є об'єднана з контрольованою комуністами Жіночою Інтернаціональною Демократичною Федерацією, яка координує світову діяльність комуністичних жінок. Що більше, особи, які товаришили пані Родд, були комуністи, або партійні попутчики і не треба зайво говорити, що подорож не могла б відбутися без благословення Москви.

Паяні Родд сказала: „Якщо б я була молода і вільна, я бажала б залишитися в Кореї і помагати відбудовувати країну." Лестер Пірсон, канадійський міністр закордонних справ, висловився з цього приводу, що „ніякі слова не можуть перебільшити її злобної поведінки", але додав, що „вона не говорить нічого більше, як комуністи, що перебувають дома".

Канадійський Жіночий Конґрес також виявляє досить велике заінтересування більш „прозаїчними" справами і недавно вислав делеґацію до управи міста Торонто запротестувати перед міською радою проти пропонованого збільшення коштів у муніципальних дитячих садках. Багато жінок і інших жіночих організацій також були проти такого зросту коштів, але делеґатки Жіночого Конґресу влаштували найбільш галасливий і найкраще зорганізований виступ і намагалися стягнути всю увагу на себе. Делеґацію провадила Етель Нілсон, вчителька музики і член екзекутиви торонтського відділу Жіночого Конґресу.

Ніде нема сказано, що всі члени Канадійського Жіночого Конґресу є комуністки, ані навіть більшість з них. Багато з них можуть бути щирі лiберали, прихильники лівого напрямку, або просто „воюючі" феміністки. Але деякі визначні члени мають цікаве минуле і зв'язки.

Пост секретаря Конґресу — ключеву позицію — займає Ліббі Парк, яка зі своїм чоловіком Франком є постійною співробітницею головного комуністичного тижневика.

Президентом є п-ні Рая Ляпок, колишній член партії ССФ яка бере важливу участь в Канадійському Мировому Конґресі — комуністичному фронті ч. 1 у Канаді.

Інші члени екзекутиви це: Марйора Ферґусон з Торонта, жінка Дуара Ферґусон, широко відомого комуніста і службовика тепер розв'язаної Канадійської Моряцької Юнії; Мері Герріс — видатна діячка в „мировому" русі і комунізуючих групах; „Біллі" Герлі, також з Торонта, жінка Джефа Герлі, дописувача комуністичної преси і організатора юнії Об'єднаних Електричних Робітників, що є під керівництвом комуністів; Доріс Нілсен — колишній член парляменту і кореспондент комуністичної преси; Мері Скрипник (Торонто) — член краєвої екзекутиви ТОУК; п-ні Кей Едуардс із Келґари і Маріон Бейкен та Лові Кольхін, обидві з Торонта.

ЩЕ ПРО ВІТРАЖІ ПЕТРА ХОЛОДНОГО

В 21-ші роковини смерти Петра Холодного появилась була у „Свободі" за 28-го і 29-го червня ц. р., стаття проф. Д. Горняткевича про творчість цього визначного нашого мистця, зі згадкою про вітражі львівської Волоської Церкви та з окремим зазивом до нових еміґрантів, які зберегли дещо з творів П. Холодного, щоб вони зголосились, бо потрібні матеріяли для написання монографії.

В зв'язку з тим хочу дещо і від себе додати: річ у тому, що крім вітражів львівської Волоської Церкви П. Холодний залишив по собі ще й вітражі Мражницької церкви, яка є дочерною бориславської, а Борислав — як відомо — центр галицького нафтового промислу.

Парохіяльний комітет, що після першої світової війни займався будовою цієї церкви, не жалів гроша, бо мражницьких парохіян-нафтярів було стати на гідну будівлю, тим більше, що вона мала надавати українського характеру цьому нафтовому центрові, в якому жило багато чужинців.

Коли підшукували архітекта для виготовлення плянів, автор цих рядків порадив комітетові звернутись до інж. Тимошенка, який саме перебував у Львові. Інж. Тимошенко виготовив пляни церкви в стилі мазепинського барокко. Плани ці прийняв комітет будови з правдивим захопленням. Та аж ніяк ними не захоплювалась польська влада, інакше консерватор. Церква була надто монументальна виглядом і мала надто український характер, що кололо очі поляків.

Почались довгі заходи, щоб добитись затвердження плянів. Врешті взявся за діло інж. архітект О. Пежанський, що своїми зв'язками виклопотав перед владою це затвердження, змінивши дещо ради замилення очей консерватора. Але це обійшлось коштом зниження бань на церкві, зокрема головної, і тому церква затратила дещо зі своєї монументальности. Все ж таки вона вийшла найкращою з тих усіх церков, що в останніх часах будувались за звичайним шаблоном.

Саме тому вимагала нова мражницька церква окремого устаткування. І цим разом вдалось авторові цих рядків намовити комітет та пароха, щоб вони подбали про мистецькі вітражі, які міг виконати такий відомий мистець, як П. Холодний. Комітет і парох радо погодились, тим більше, що найшлись окремі фундатори, власники копалень нафти.

П. Холодний приїздив декілька разів до Мражниці в зв'язку з проєктуванням вітражів. Він не міг налюбуватись новозбудованою церквою за плянами свого земляка, інж. Тимошенка, а, компонуючи вітражі, вкладав у них багато душі, щоб пов'язати в одно задуми свої та архітекта.

І це йому вдалося. Він справді „вмів вичарувати казку", як згадує про П. Холодного автор статті, проф. Д. Горняткевич. Вітражами захоплювались свої і чужинці, а приїздило до Борислава тих чужинців чимало й вони, оглядаючи копальні нафти, не минали ніколи мражницької церкви, що мимохіть приковувала очі глядача. Полонили їх і вітражі П. Холодного, справді великого українського мистця, що зумів знайти в українському мистецтві цю синтезу між Сходом і Заходом.

Що сталось тепер з мражницькою церквою і вітражами — невідомо, зв'язків з Краєм немає ніяких. Та картони з проєктами цих вітражів чудом збереглись. Їх врятували і мають у себе, доньки колишнього бориславського пароха, о. Ліщинського, які живуть тепер у Филаделфії.

Л. Лепкий

ТРЕТІЙ З'ЇЗД „ЗАРЕВА"

В новому етапі, на новому терені українське студентське життя до сьогодні майже не проявлялося, як окрема, з окремими й найбільш важливими завданнями клітина цілости українського суспільства. На це складалося дуже багато причин, які ставали на перешкоді, які навіть привели до ліквідації деяких існуючих студентських громад. Але всупереч всяким труднощам частина українського студентства, навіть у найтяжчих обставинах не залишила свого завдання, але гордо понесла дальше тягар своєї праці. Ще в 1950 р. на терені ЗДА, а потім Канади постають студентські клітини ідеологічного товариства національного солідаризму — „ЗАРЕВО". „ЗАРЕВО", як ідеологічна централя існуючих до того часу товариств, постала ще в 1949 р. в Мюнхені на першому Конґресі в травні місяці. З посиленням іміґрації багато членів „ЗАРЕВА" переїхали до ЗДА й Канади, де на нових теренах почали продовжувати дальше студентське життя. Завершенням цього першого періоду, більш організаційного характеру — є відбуття III-го З'їзду „ЗАРЕВА" в Торонто, в днях 30 червня і 1 липня 1951 року.

Як студентське життя в цілості є окремий світ, так і цей З'їзд був відмінним від інших З'їздів. Студентська молодь сама, трохи зорієнтувавшися в новій ситуації, з'їхалася, щоб обмінятися думками і враженнями та з новими силами й ідеями ступати дальше по твердій дорозі життя.

Проблема студій і вищої самоосвіти є найголовнішими факторами для формування світогляду молодої людини, перед якою відкриваються все нові й нові, часами незрозумілі, але цікаві, шляхи життя. Воно манить до себе, але воно й вимагає. І ось на цьому З'їзді крім справ суто організаційного характеру було порушено в повній широті студійну політику. З різних джерел було подано різні інформації про студії в новому світі й можливості одержання стипендій. Крім того при „Зареві" діє „Стипендійний Фонд ім. О. Ольжича" під керівництвом д-р П. Стерча. Ця установа поставлена „на ноги" майже власними силами членів з допомогою деяких старших громадян— і це є великий позитив діяльности „Зарева".

Взаємна допомога — це дуже позитивне явище в суспільстві й цим наше Товариство може похвалитися, бо на цьому відтинку здобуло не абиякі успіхи. В останній каденції Стипендійний Фонд діяв дуже активно, що й було видно зі звіту. Вділяно допомогу багатьом студентам — членам „Зарева", що перебувають на студіях в Европі, крім того на сьогодні готівкою в касі є понад $400,00. На порядок денний поставлено проблему вищої самоосвіти в системі існуючих комісій в „Зареві" та у влаштуванні власними силами студентів ідеологічних конференцій. У висліді дискусії рішено відбути „Студійний тиждень" в кінці 1951 р.

В загальному З'їзд був на високому діловому рівні, хоч технічна частина була не цілком в порядку. Учасники З'їзду вглиблювалися в суть. В „гарячій" дискусії учасники обмінялися думками з приводу минулої діяльності, що в обох напрямках — позитиви й негативи — подав у своєму рефераті М. Плав'юк і майбутньої праці, про що подав свої думки д-р Б. Винар.

З'їзд постановив:

1. Продовжувати видавати друком журнал п. н. „Розбудова Держави", та „Листок Дружби".
2. Посилити ще більше діяльність „Стипендійного Фонду ім. О. Ольжича".
3. Відбувати ідеологічні конференції, для посилення вищої самоосвіти.
4. Посилити діяльність ще незактивізованих комісій.

Майбутній Провід „ЗАРЕВА": Провідник — д-р Марко Антонович, І-ий Заступник і координатор діяльности комісій — Інж. Аркадій Жуковський, II-ий Заступник і пресово-інформативний — д-р Богдан Винар, Секретар — Микола Плав'юк, Фінансово-господарський — д-р Калиновський.

Голова Контрольної Комісії — Павло Дорожинський, члени: Дзерович і Дуда, Голова Товариського Суду — Осип Зінькевич, Члени: Мардак і Ю. Любинецький.

Керманич Стипендійного Фонду — д-р Петро Стерчо.

Провідник „ЗАРЕВА" в З'єдинених Державах, як окремої організаційної цілости: д-р Б. Винар.

В новім етапі праці Проводові й членам „ЗАРЕВА" побажати виправити те, що З'їзд виявив, як недомагання. В процесі дальшої діяльноти будуть напевно може ще більші трудноші. Але це не може бути зневірою для друзів з „Зарева". Хай це буде збільшенням активности у праці, щоб віддати себе для нації твердими, загартованими й витривалими, щоб здобути одну велику мету. Хай та праця послужить прикладом для нішщих, бо це найголовніший наш обов'язок. І коли ми вийдемо переможцями тоді зможемо сказати, що ми зробили багато доброго для своєї нації. Лише виходячи з такої засади повинні ми проводити нашу працю. То ж з Богом В дорогу!

Олексій Шевченко

Хто Оплачує Об'єднані Нації?

Понад 40 мільйонів долярів потрібно щороку на утримання Об'єднаних Націй і їх аґенцій, як показує останній звіт цієї всесвітньої організації. Гроші дають всі 60 членів-націй, що входять до О. Н. Представники ОН дбайливо наглядають складання бюджету і перевіряють всі зроблені витрати. Кожна нація бере на себе певний відсоток бюджету, залежно від її спроможностей платити. Зважається також на прибутки в різних країнах, ступінь зруйнування внаслідок другої світової війни та їхню змогу забезпечити вартість доляра.

Злучені Держави беруть на себе 38,92% бюджету, що цього року становить 16,394.244 долярів; З'єднане Королівство (Англія) дає 11,37%; Совєтський Союз — 6,98% і Франція 6%.

10-членний комітет податкових експертів при Генеральній Асамблеї ОН перевіряє суму обкладання кожного року й подає звіт на затвердження Асамблеї.

Генеральний Секретар готує кошторис, що його перевіряє бюджетна комісія кожної нації, члена ОН, а потім Бюджетна Комісія ОН, куди входять представники від усіх націй, затверджує його.

Прибутки й видатки затверджують щороку три представники, призначені від Генеральної Асамблеї. До складу теперішньої такої трійки входять представники від Канади, Колумбії і Данії.

Об'єднані Нації виконують свою роботу з допомогою 4.000 службовців з 57-ох різних національностей. До складу службовців ОН входять також особи від вісьмох країн, не-членів ОН — Австрії, Болгарії, Цейлону, Фінляндії, Угорщини, Італії, Еспанії і Швайцарії. Найбільше службовців ОН — американців, французів, англійців, канадійців, китайців, бельгійців, голяндців, індусів, шведів і австралійців.

Більшість грошей ОН іде на оплату праці службовців і на утримання головної квартири в Ню Йорку. Інший чималий відсоток витрат — фінансування спеціяльних місій, що їх посилають у різні частини світу, скликання різних засідань окремих груп ОН і утримання европейської головної квартири ОН. Програма для технічної допомоги також становить поважну суму. Річна безвідсоткова виплата також робиться в сумі 65.000.000 долярів позики, що її дали Злучені Держави, щоб фінансувати будівництво нової Головної Квартири Об'єднаних Націй у Ню Йорку.

Зі Спорту

УСК ТРИЗУБ — УАСТ Ню Йорк 0 : 1 (0 : 1)

Филаделфія, 8 липня. Склади команд: УСК Тризуб: Клос, Петрів, Душинський, Лебідь, Дейчаківський, Грицуляк (Левочко), Конопасевич, др. Павлічка, „Влодко", Поритко, Франко. — УАСТ: Цьолко (Сохан), Шмігель, Ценко, Серант (Підгорецький Я.), Олинець, Панкевич, Голюка, Банах, Павлюк, Аридт, Гарасим (Війтюк).

Відплатна зустріч почалась святочним привітанням УАСТ Ню Йорк та відігранням українського і американського національних гимнів. Численне зібрана публіка щиро оплескувала обидві дружини, хоч і бажала бачити переможцем місцевих футболістів.

У грі виявилось, мимо малого циферного висліду, що УАСТ всетаки технічно перевищувало суперника і тільки завдяки жертвенности всіх без вийнятку змагунів Тризуба гра була цікава та зі змінним щастям. УАСТ у своїх акціях часто втрачало м'ячі на користь господарів, яким здавалось, багато більше лежала на серці справа перемоги. Повільним напасникам Ню Йорку, які в першій півгрі прогайнували багато нагод добуто ворота, чомусь не велося. Стріли частіше обминали ворота Тризуба, а замітна поправа від попередніх змагань і жертвенною обороною він цілком заслуговував на рясні оплески симпатиків. Пропущених воріт вже в четвертій хвилині гри зі стрілу Голюки Клос не міг оборонити. Їх скоріше можна записати на рахунок його співзмагунів, що дозволили трьом необставленим УАСТ-івцям прямо завести м'яча до воріт.

Напад Тризуба, який був його найкращою лінією, теж не дармував, але бракувало йому викінчення кожної акції тільки через брак співпраці між поодиноко добрими змагунами. Особливо вражав еґоїстичною грою „Влодко" (Фрайман), якого спроби стріляти на ворота з усіх можливих та неможливих позицій не принесли бажаного успіху. Поритко завдавав собі труду, пробиваючись через поміч УАСТ, а др. Павлічка крім муравлиної праці ногами не жалував і терпких слів „заохоти" своїм співзмагунам.

Цьолко не міг нарікати на брак праці, з якої гарно вив'язувався, і щойно кінцевий свисток судді дав йому нагоду відпочити. В УАСТ крім нього вирізнялись Гарасим, Павлюк і Олинець. Решта заграла задовільно.

Підсумовуючи враження із другого успіху УАСТ проти Тризуба, треба ствердити, що не був він у повному розумінні успіхом, коли брати під увагу вислід змагань на грищі. Головним успіхом і то в обидвох наших клюбах, треба вважати наладнання співпраці між собою. Першим овочем її у пропаганді нашого спорту будуть уже заповіджені змагання збірної УАСТ та Тризуба проти професійної команди Ф. К. Филаделфія Нейшенелс, кількакратного першуна ЗДА.

Успішною треба теж назвати зміну, чи докладніше частинне відмолодження складу УАСТ. Молоді змагуни Ценко, Олинець, Війтюк і Панкевич вже виявились надійними футбалістами і добувають собі „право громадянства" в першій команді. У наступному сезоні теж Оліяник та Підгорецький Я. зможуть частіше грати в першій, яка в грі поруч учителів ветеранів дасть усім молодим змагунам потрібний досвід та знання багатьох таємниць успіхів у футболі.

УСК Тризуб влаштував у своїй домівці щедре прийняття для УАСТ, включаючи відбиванкарів УСК Ню Йорк, які перемогли господарів у відношенні 2:1, та юнаків, які свою зустріч у футбалі закінчили третім успіхом дня для Ню Йорку з вислідом 2:0.

В. С.

)(**Наш постійний спортовий кореспондент** із Ню Йорку, п. Роман Лисняк, вже деякий час хворіє та переходив нелегку операцію. Стан його здоров'я останньо помітно покращав. Сподіваємося внедовзі появи його нових дописів у нашій колюмні „Зі спорту", читачі якої запримітили напевно відсутність рецензій п. Лисняка та запитували про нього.

Стараємося по-можности заступити його, до часу його повного видоровіння, чого бажаємо йому від щирого серця ми всі — спортовці, симпатики та читачі спортових вістей.

)(**Новий країнський футбольний клюб у місті Елизабет,** Ню Джерзі, організує замешкала там новоприбула молодь. Вже пороблено перші кроки для придбання грища, спортового виряду, та реєстрації товариства в спортових та стейтових властей. Організатори заповідають вже в цьому сезоні (1951-52) участь українських футболістів Елізабету в розгривках Німецько - Американської Футбольної Ліги. Цей почин наших футболістів вітаємо з радістю, та закликаємо громадянство піддержати їх у цьому важкому, але і важному ділі.

)(**Юнаки УСК Ню Йорк признані першуном другої групи юнаків нашої округи.** — Рішенням суддейської ланки признано УСК-ові дві точки за невідбуті змагання із СК Шлєзієр, які не явились до цих змагань не подаючи достаточних причин. Цим самим наші юнаки добули більше точок, як було їм потрібно для першого місця. В найближчому часі мають відбутися рішальні змагання за першенство юнаків округи між УСК-ом та СК. Елізабет, мистцем першої групи юнаків.

В. Сохан

● РОЗШУКИ ●

ПОШУКУЮ Марту Брощак з дому Колюга, Бубщанів, Зборів. — Тепер має находитися в Америці. Хто би знав про неї або сама, прошу зголоситись до: **Tekla Buzan — Middleburg, N. J.**

ІНДІЯ ЗАТРІВОЖЕНА НЕСПОКОЯМИ В НЕПАЛІ

Ню Делі. — Червоний Китай, загарбавши Тибет, став тим самим загрозою для Індії. А тепер ця загроза ще збільшилася непевною ситуацією, яка постала в другого гімаляйського сусіда Індії, себто в незалежнім королівстві Непалі. Вже трьома наворотами вступали індійські війська до Непалю, щоб помагати ґуркам зліквідувати бунти ватажка д-ра І. Сінґга. Тепер товпа випустила його з тюрми, до якої він попав був на весні, і він почав новий бунт. Непаль простягається на 500 миль між Індією і Тибетом і вже з цього боку має для Індії велике значення. До того між ґурками і тибетанцями існує давня ненависть, а Тибет тепер під владою комуністів, які могли б легко покористуватись внутрішнім хаосом країни, щоб інтервенювати. Неру загарантував Непалеві незалежність. Він добре знає, що Непаль — це перша оборонна лінія незалежности Індії.

● **Публічні школи** використовують для партійної пропаґанди тип „держави соціяльного добробуту" — каже звіт Комітету Американізації, що належить до т-ва Синів Американської Революції, підкреслюючи, що цим обвинувачує не вчителів Америки, а тих 5% їх, яких можна назвати радикальними чи дещо червоними.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

БІЛЯ КАЕСОНҐУ СПОКІЙ, а комуністична сторожа без зброї, згідно з вимогою ген. Меттью Ріджвея, начального командира аліянтських збройних сил, що домагався демілітаризації Каесонґу і округи.

ФРАНЦІЯ: ЛІВА ЧИ ПРАВА КОАЛІЦІЯ?

Париж. — Французька кабінетна криза вважається хронічною хворобою. Але теперішні причини проволоки з формуванням кабінету мають свій корінь у висліді недавних виборів до парляменту, які не дали ніякій партії такої переваги, яка уможливила б їй легке створення коаліції одного напрямку, лівого, чи правого. Тепер така ситуація в парляменті, що можна творити праву або ліву коаліцію і відповідно до цього укладати міністерський кабінет. Але якраз те справляє трудноці фінансовому міністрові, Морісові Пече, якому президент Оріол поручив творення нового уряду. — Найбільша трудність в тому, що не можна звести разом соціялістів і ґолістів, себто прихильників ген. де Ґоля. Соціялісти, наприклад, домагаються підняти заробітні платні до життєвих коштів і є проти урядової піддержки католицьких шкіл, що знов піддержують ґолісти. Такі проблеми, а є їх більше, утруднюють коаліцію.

АМЕРИКА ДОМАГАЄТЬСЯ ВІДКЛИКАННЯ ДВОХ УГОРСЬКИХ ДИПЛОМАТІВ.

Вашинґтон. — відповідь на поступок угорського уряду, який відмовив двом американським дипломатам дальшого права перебування в Будапешті, департамент стейту зажадав від комуністичного угорського уряду відкликання двох угорських дипломатів з їхніх постів у Вашинґтоні. Ними є другий секретар амбасади Лайош Надь і завідатель справ Петро Варконі. Американський уряд не подає причин такого жадання, тільки стверджує, що це „не приємливі особи". Америка поступає обережно з комуністичними урядами тому, що не хоче доводити до повного пірвання дипломатичних зв'язків з такими країнами.

СПРАВЛЕННЯ

В попередньому числі „Свободи" в новинці п. з. „Проф. Добрянський про імперіялізм російського народу" вкралася друкарська помилка, яку пізніше справлено, але кілька сот примірників розійшлося з помилкою. Тому, що „не", як було видруковано замість „це", зміняє цілковито зміст, передаємо щераз кінцевий уступ новинки у справленому виді:

„Автор нагадує, що єдиний рятунок від безупинного російського імперіялізму — це здійснення ідей резолюції конґресмена Керстена в Конґресі, щоб звільнити від большевицько-російського ярма народи: Український, білоруський, як теж народи балтійські й кавказькі, признаючи їм право до національної незалежности."

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

П. О. — Про Володимира Голубова, 250,000-ного українського „ДіПі" писали газети різно. Одні, що походить з „Польської України", другі, що „польський громадянин", треті, що українець. Це тому, що західно-українські землі, з яких він походить, належали до війни до Польщі. Найкраще справляти пишучи до газети, яка подала помилково.

Теодор Федусь, Филаделфія, Па. — Новинка була подана за американською газетою, яку нам надіслано. Якщо ви проводили річним з'їздом ОДВУ, то радо спростовуємо поминення Вашої особи.

М. П., Джанставн, Па. — Листа прочитали. Можемо тільки сказати, що Ви добре діло робили.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Місячні збори Т-ва ім. Тараса Шевченка, від. 252, відбудуться в неділю 22-го липня о год. 12-ій в полудне, у залі при 2250 В. Кортез вул. Довгуючі члени, коли не прийдуть і не вирівняють залеглостей, будуть суспендовані. — Когут, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. — Тов. „Любов", від. 370, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю 22-го липня (July) 1951 в церковній галі 127 Парк вул., зараз по великій Службі Божій. Проситься всіх членів прибути на ці збори та вирівняти свою належитість. Приведіть зі собою теж своїх знайомих та впишіть їх до У. Н. Союзу. — П. Воляник, предс.; В. Колесняк, кас.; Р. Голубович, фін. сек.; К. Марущак, рек. секр.

ПАСАЙК, Н. ДЖ. — Тов. ім Т. Шевченка, від. 42, подає до відома всім своїм членам, місцевим і позамісцевим, що піврічні збори відбудуться в неділю 22-го липня в год. 2-гій по-полудні, в У. Н. Домі 237 Hope Ave. Проситься всіх прибути на зроби точно і припровадити нових кандидатів на членів. Рівнож пригадується довгуючим членам, щоб вирівняли свої вкладки. Члени, що мали тікети на розпродаж, повинні принести гроші і здати рахунок, та послухати піврічного звіту. — За уряд: Ф. Ґулька, рек. секр.

РАРІТАН, Н. ДЖ. — Місячні збори членів від. 332 відбудуться в суботу 21-го липня в год. 7:30 ввечорі в У. Н. Домі, 10, Колфакс Стр. Проситься всіх членів і членниць прийти на збори. — М. Сірман, рек. секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Місячні збори братства св. Юрія, від. 239, відбудуться в суботу 21-го ц. м. точно о год. 8-мій ввечорі. Біжучі справи буде полагоджувати секретар вже від год. 6:30. Прохаємо усіх членів вирівняти свої вкладки та відібрати чеки на дивіденду. — Уряд.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Піврічні збори Тов. Запорозька Січ, від. 234, відбудуться в суботу 21-го липня (July) 1951, точно о год. 8-ій ввечорі, в салі Укр. Нар. Дому при 214-216 Fulton St. Проситься всіх членів місцевих і позамісцевих прибути на означений час бо маємо важні справи до полагодження. Буде теж фін. звіт за другий квартал. Проситься нових іміґрантів прийти на наші збори і вписатися до Союзу. — П. Сташко, предс.; В. Федин, касієр; С. Могила, фін. секр.

ЕМБРИДЖ, ПА. — Подаємо до відома членам Бр. св. Василія Великого, від 161, що піврічні збори відбудуться в суботу, 21-го липня, в годині 7-ій ввечорі у власній салі. Зогляду на те, що будуть подані піврічні звіти, буде роздача дивіденд, а теж тому, що є й інші справи до вирішення, присутність всіх членів, місцевих і позамісцевих є конечна. Приведіть також нових членів, старших і дітей, а ми їх радо приймемо. — За Заряд: П. Вороновський, предс.; А. Дзюла, фін. секр.; І. Протиник, кас.; И. Литвин, рек. секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Піврічні збори тов. Зоря, від. 69 відбудуться в суботу 21-го липня, в год. 8-ій ввечорі в галі Укр. Клюбу ім. Драгоманова, під ч. 39 Іст 7 вул. Просимо всіх членів прийти на збори, бо є важні справи до полагодження. — За Уряд: І. Єдинак, предс.; І. Моршинець, кас.; М. Ликтей, секр.

IRONDEQUOIT, N. Y. — Meeting of Taras Shevchenko Society Branch 289 will be held Friday, July 20, 1951 at the Ukrainian Hall on Goodman. Meeting will start at 8:00 PM. Every member is urged to attend this meeting, as there are many important questions to settle. All members should sign at least one new member in the present campaign. — S. Holowka, pres. M. Hussar, treas., W. B. Hussar, secr.

Вступайте в члени У. Н. Союзу

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 15 липня 1951 року помер по довгій і тяжкій недузі в 80-му році життя

МИХАЙЛО СНАДИК

довголітній член і був. предсідник Тов. „Український Клюб Поступовий", від 70 У. Н. Союзу в Джерзі Сиці, Н. Дж.

Покійний походив з села Іскання, пов. Перемишль, Зах. Україна. Полишив у смутку жінку Марію, синів Стефана, Антона, Івана, Иосифа, дочок: Анну, Катерину, Емілію і Юлію та 10 внуків.

Похорон відбудеться в середу, дня 18. липня з похоронного заведення І. Ковальчика при 129 Ґренд Стр., в год. 9-ій рано до Укр. Гр.-Кат. церкви св. Петра й Павла, Ґрін і Сусекс Стр., а відтак на цвинтар Holy Cross, Arlington, N. J. — В. И. П.!

Проситься членів взяти участь у похороні.

В. Кушпір, секр.

Дня 2. липня 1951 р. помер у 65. році життя

ГНАТ ТИХОЛІЗ,

член 147. від. У. Н. Союзу в Алентавн, Па.

Покійний походив зі села Готовичі, пов. Бібрка, Зах. Україна. До У. Н. Союзу вступив 1915 р. Полишив у смутку жінку Марію, дочки Анну і Катерину, синів Івана і Михайла, та 6 внуків. Усі вони є членами У. Н. Союзу.

Похорон відбувся 4. липня з укр. прав. церкви при участи родини, членів У. Н. Союзу і знайомих, на укр. прав. цвинтар у Фулертон, Па. — В. И. П.!

І. Федорак, секр.

Дня 3. липня 1951 р. помер у 42. році життя

ВАСИЛЬ М. ПИШНЯК,

член Тов. Зап. Січ, від. 283 У. Н. Союзу в Auburn, N. Y.

Покійний оставив жінку Анну, дві дочки, два сини, матір Анну, три сестри і брата.

Похорон відбувся з церкви св. Петра й Павла на цвинтар св. Иосифа. Покійний родився в Auburn, N. Y. — В. И. П.!

ТАРЗАН, ч. 2633. Корм для велетнів

Цілком заскочений несподіванкою, Тарзан даремно боровся проти велетенської ваги могутніх велетнів.

„Що ви будете робити з нами?" запитав Тарзан. „Ти вгодуєшся", підморгнув велетень, „а потім ми з'їмо тебе".

„Часто чував я про цих людей — людоїдів велетнів з Азару", пробурчав Улан. „Тут нема надії для нас".